

Anagrama encerta un cop més amb la decisió de recuperar *La terra retirada* i *La palmera de blat* per integrar-les en el *Tríptic de la terra* que Mercè Ibarz acaba de publicar. Tanca la trilogia *Labor inacabada*, text inèdit on desplega la seva particular metàfora de l'escriptura: "Ara sé que escriure és una pagesia" atorga plenitud a aquestes tres-centes pàgines on el verb s'ha fet terra de Far West. Els nens que vam créixer a l'Oest, posem el Segrià, les Garrigues, el Pallars (Saidí en el cas d'Ibarz), en fi, qualsevol d'aquestes terres severes travessades per la rudesia d'un clima dur i l'austeritat del món rural, sovint vèiem l'Est com un edèn desitjable, fins i tot enlluernador. Els que vam marxar (la majoria, a Barcelona) ens hem familiaritzat amb un cert sentiment més o menys difús de traïció: els uns per rebutjar-lo, d'altres per experimentar-lo de forma dolorosa, d'altres per bregar amb ell com podem. Però res no impedeix que, un cop i un altre (i encara que sabem que no som arbres destinats a quedar-nos al mateix lloc), ens qüestionem quin va ser exactament el

EL RUM-RUM

Imma Monsó

Nens de l'Oest

sentit d'abandonar el lloc on vam créixer.

Al llibre, la frase de la Irene (que va marxar del poble) al jove Dani és significativa de la necessitat de conjurar aquest sentiment de deslleialtat: "Ves-te'n, Dani, deixar la terra no és una traïció". Ningú no li diria això a un jove de Barcelona que s'hi

vol quedar en comptes de marxar a viure, per exemple, a Almatret. Però a l'inrevés és diferent. ¿Continua sent-ho avui, en un món on la globalització minua el sentiment de pertinença a la terra i ha legitimat la decisió d'arrelar a qualsevol racó de món? ¿Continua tenint sentit el "ves-te'n, Dani", l'abandonar el poble o la ciutat de províncies per instal·lar-se a la metròpoli? Els que ho vam fer hem sigut més feliços? (si ens atenim a la circumstància actual que vivim, es veu clar que no). Però la felicitat no ho és tot. Hi ha, també, el coneixement. En *sabem més* els que vam marxar? És un lloc comú pensar que sí. Però, més de què, exactament? De nou, en Dani, el que es vol quedar, a la Irene, la que viu a ciutat: "No ho saps tot, Irene. No pas tot, no. Quan un se'n va, no ho pot saber tot". En Dani té raó. Però el que es queda tampoc no ho sap tot. Té una altra part de la veritat. Un dels mèrits de l'escriptura de la Ibarz és revelar-la. O fer entendre fins a quin punt la relació amb una segadora pot ser una experiència tan enriquidora, edificant i fins i tot extrema com les que nosaltres somniàvem quan vam sortir a la recerca d'al·licients més sofisticats.●